

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 16 grudnia 2019 r.

DIH-4.709.27.2019.BP

DECYZJA DIH-IV Nr 30/2019

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie od decyzji Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Szczecinie z dnia 9 września 2019 r. (sygnatura: ZKŻ.8361.70.2019), na podstawie której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 23 700 zł (słownie: dwadzieścia trzy tysiące siedemset złotych) z tytułu kolejnego naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 5 kwietnia 2019 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646, z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Szczecinie, zwany dalej również „*Zachodniopomorskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, zwanego dalej również „*Stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „*ustawą o informowaniu o cenach*”. Przedmiotowe pismo Strona odebrała 9 kwietnia 2019 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 9 i 22 maja 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Zachodniopomorskiego WIIH, w sklepie „Biedronka”, mieszczącym się w Darłowie przy ul. Powstańców Warszawskich 1-3, należącym do Strony, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach wybranych losowo 200 asortymentów produktów

znajdujących się w ofercie handlowej, stwierdzając brak uwidocznionych cen i cen jednostkowych w przypadku 37 partii produktów, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 22 maja 2019 r. (nr akt kontroli: ZKŻ.8361.70.2019).

W okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie przepisów po raz pierwszy organ ujawnił jedenaście przypadków naruszenia wymagań ustawy o informowaniu o cenach w toku kontroli przeprowadzonych w następujących okresach:

- 1) 18, 21 maja 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa WPN.8361.102.2018) – decyzją z dnia 1 marca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 5.400 zł.
- 2) 2, 7, 13 sierpnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.140.2018) – decyzją z dnia 18 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-1/2019 z 13.06.2019 r. uchylono zaskarżoną decyzję i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania. Decyzją Zachodniopomorskiego WIIH z dnia 16 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wys.28.888 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-10/2019 z dnia 22 października 2019 r. zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy.
- 3) 5, 11 września 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.141.2018) – decyzją z dnia 18 marca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-I/30/2019 z 17 maja 2019 r. uchylono zaskarżoną decyzję i nałożono karę pieniężną w wys. 35.000 zł.
- 4) 4, 15 października 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.173.2018) – decyzją z dnia 18 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 27.200 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-13/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy.
- 5) 30 – 31 października 2018 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WPN.8361.227.2018) – decyzją z dnia 19 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 26.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-18/2019 z dnia 19 listopada 2019 r. zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy.
- 6) 7, 18 grudnia 2018 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZNP.8361.228.2018) – decyzją z dnia 23 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-19/2019 z dnia 22 listopada 2019 r. zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy.
- 7) 16, 23 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.6.2019) – decyzją z dnia 14 sierpnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 26.400 zł. Decyzją Prezesa UOKiK z dnia 9 grudnia 2019 r. (sygn. akt DIH-4.709.15.2019.BP) zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy.

- 8) 25, 30 stycznia 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.15, 31.2019) – decyzją z dnia 22 sierpnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 30.800 zł. Od decyzji wniesiono odwołanie, przy czym postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone.
- 9) 6, 18 lutego 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZNP.8361.28.2019) – decyzją z dnia 23 sierpnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Od decyzji wniesiono odwołanie, przy czym postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone.
- 10) 27, 27 lutego 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.35.2019) – decyzją z dnia 5 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 32.900 zł. Od decyzji wniesiono odwołanie, przy czym postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone.
- 11) 11, 15 marca 2019 r. stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.42.2019) – decyzją z dnia 6 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 30.200 zł. Od decyzji wniesiono odwołanie, przy czym postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 9 sierpnia 2019 r., Zachodniopomorski WIIH poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na tego przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu kolejnego naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), zwanej dalej „kpa”, Strona została pouczona również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 9 września 2019 r. (sygnatura: ZKŻ.8361.70.2019), Zachodniopomorski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 23.700 zł (słownie: dwadzieścia trzy tysiące siedemset złotych), na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu dwunastego naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Decyzja została odebrana w dniu 12 września 2019 r.

Pismem z dnia 25 września 2019 r. (data stempla 26 września 2019 r.), Strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie jej w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia. Skarżonej decyzji Strona zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- 1) art. 6 ustawy o informowaniu o cenach poprzez wymierzenie przez organ pierwszej instancji rażąco wysokiej kary pieniężnej,
- 2) art. 8 dyrektywy 98/6/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych

konsumentom poprzez wymierzenie kary nieproporcjonalnej do ilości i wagi zaistniałych nieprawidłowości cenowych,

- 3) art. 6 ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez przyjęcie, że niewykonanie przez JMP obowiązków, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy uzasadnia nałożenie na JMP kary w wysokości 23.700 zł
- 4) art. 81 kpa poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, ustalając, że skarżąca dokonała istotnego naruszenia obowiązków przedsiębiorcy wynikających z ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług,
- 5) art. 77 kpa poprzez nieustalenie istotnych okoliczności mających znaczenie przy wysokości wymierzonej przez organ pierwszej instancji kary pieniężnej,

Pismem z dnia 17 października 2019 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
 - 2) w cenniku;
 - 3) w katalogu;
 - 4) na obwolucie;
 - 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,
- o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

W toku postępowania odwoławczego Prezes UOKiK przeprowadził analizę ustaleń kontroli, w oparciu o które wydano decyzję oraz treści skarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej

instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o informowaniu o cenach, co powoduje konieczność nałożenia przez Zachodniopomorskiego WIIH kary pieniężnej.

Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy dotyczące nakładania kar, niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Natomiast, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. Przepisy te w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazują wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązków określonych w ww. przepisach, przy czym wysokość sankcji jest uzależniona od tego, czy podmiot narusza przepisy po raz pierwszy bądź drugi, czy też trzeci i kolejny. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższych obowiązków powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Prezes UOKiK dokonując analizy akt sprawy oraz treści skarżonej decyzji zwrócił uwagę na wskazanie przez Zachodniopomorskiego WIIH, że kontrolowany przedsiębiorca – Jeronimo Martins Polska S.A. nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach po raz dwunasty, w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Naruszenie obowiązków w zakresie uwidaczniania cen Zachodniopomorski WIIH stwierdził dotychczas w toku uprzednio przeprowadzonych kontroli, tj.:

- 1) 18, 21 maja 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa WPN.8361.102.2018),
- 2) 2, 7, 13 sierpnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.140.2018),
- 3) 5, 11 września 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.141.2018),
- 4) 4, 15 października 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.173.2018),
- 5) 30 – 31 października 2018 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WPN.8361.227.2018),
- 6) 7, 18 grudnia 2018 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZNP.8361.228.2018),
- 7) 16, 23 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa ZKŻ.8361.6.2019),
- 8) 25, 30 stycznia 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.15, 31.2019),
- 9) 6, 18 lutego 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.28.2019),

10) 27, 27 lutego 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WPN.8361.35.2019),

11) 11, 15 marca 2019 r. stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa WKŻ.8361.42.2019),

W powyższych przypadkach na kontrolowanego przedsiębiorcę zostały nałożone kary pieniężne, w drodze decyzji administracyjnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o cenach.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 w/w ustawy, warunkiem wymierzenia kary w wysokości do 40 000 zł jest fakt niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązków w zakresie informowania o cenach, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Fakt naruszenia w/w obowiązku podlega stwierdzeniu w postępowaniu administracyjnym. Tym samym, ulega zmianie liczba naruszeń jakie miały miejsce w okresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na fakt, że

- od decyzji WKŻ.8361.15,31.2019 z dnia 22 sierpnia 2019 r. zostało wniesione odwołanie, a postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone,
- od decyzji WKŻ.8361.28.2019 z dnia 23 sierpnia 2019 r. zostało wniesione odwołanie, a postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone,
- od decyzji WKŻ.8361.35.2019 z dnia 5 września 2019 r. zostało wniesione odwołanie, a postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone,
- od decyzji WKŻ.8361.42.2019 z dnia 6 września 2019 r. zostało wniesione odwołanie, a postępowanie odwoławcze nie zostało zakończone,

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że Strona obowiązek informowania o cenach, w okresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach naruszyła siedmiokrotnie. Ustalenia poczynione przez Prezesa UOKiK, nie zmieniają jednak faktu, że w przedmiotowej sprawie zachodzą podstawy do wymierzenia kary zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach.

Strona podnosząc zarzuty naruszenia przepisów postępowania, stoi na stanowisku, że ich skutkiem było wymierzenie rażąco niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej.

Strona zarzuca, że organ I instancji ustalając wymiar kary błędnie wziął pod uwagę naruszenie, co do którego postępowanie nie zostało zakończone, i z tego względu należy pominąć decyzje Zachodniopomorskiego WIIH:

- z dnia 13 lipca 2019 r. (sygn. akt ZKŻ.8361.140.2018) nakładającą karę pieniężną w wys. 28.888 zł, (*powinno być 16 lipca 2019 r.*)
- z dnia 16 lipca 2019 r. (sygn. akt ZKŻ.8361.173.2018) nakładającą karę pieniężną w wys. 27.200 zł,
- z dnia 19 lipca 2019 r. (sygn. akt WPN.8361.227.2018) nakładającą karę pieniężną w wys. 26.200 zł,
- z dnia 23 lipca 2019 r. (sygn. akt WPN.8361.228.2018) nakładającą karę pieniężną w wys. 40.000 zł.
- z dnia 14 sierpnia 2019 r. (sygn. akt ZKŻ.8361.6.2019) nakładającą karę pieniężną w wys. 26.400 zł,

- z dnia 22 sierpnia 2019 r. (sygn. akt WKŻ.8361.15,31.2019) nakładającą karę pieniężną w wys. 30.800 zł.
- z dnia 23 sierpnia 2019 r. (sygn. akt WKŻ.8361.28.2019) nakładającą karę pieniężną w wys. 40.000 zł,
- z dnia 5 września 2019 r. (sygn. akt WPN.8361.35.2019) nakładającą karę pieniężną w wys. 32.900 zł,
- z dnia 6 września 2019 r. (sygn. akt WKŻ.8361.42.2019) nakładającą karę pieniężną w wys. 30.200 zł,

Odnosząc się do przedmiotowego zarzutu, należy uznać, że Strona, wnosząc odwołanie zasadnie podniosła, że organ pierwszej instancji badając przesłankę dotychczasowego postępowania w ramach wymiaru kary, uwzględnił przedmiotowe naruszenia w sytuacji, gdy były one przedmiotem niezakończonego postępowania odwoławczego.

Z drugiej jednak strony, należy mieć na uwadze regulację zawartą w art. 15 kpa, zgodnie z którym postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególnie stanowi inaczej. Dwuinstancyjność postępowania oznacza, że sprawa podlega ponownemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu przez organ odwoławczy, przy czym sprawa powinna być tożsama pod względem przedmiotowym i podmiotowym w obu instancjach. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy zauważyć, że organ pierwszej instancji uwzględnił okoliczność w/w naruszenia uznając, że naruszenie to miało miejsce, mimo, że de facto, postępowanie w sprawie tego naruszenia nie zostało jeszcze zakończone.

Należy jednak zauważyć, że w toku przedmiotowego postępowania odwoławczego, postępowanie wszczęte wskutek wniesienia odwołania od decyzji Zachodniopomorskiego WIIH:

- nr ZKŻ.8361.140.2018 z 16 lipca 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-10/2019 z dnia 22 października 2019 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy,
- nr ZKŻ.8361.173.2018 z 16 lipca 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-13/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy,
- nr WPN.8361.227.2018 z dnia 19 lipca 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-18/2019 z dnia 19 listopada 2019 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy,
- nr WPN.8361.228.2018 z dnia 23 lipca 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV-19/2019 z dnia 22 listopada 2019 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy,
- nr ZKŻ.8361.6.2019 z dnia 14 sierpnia 2019 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK z dnia 9 grudnia 2019 r. (sygn. akt DIH-4.709.15.2019.BP) utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy.

Odmienne natomiast Prezes UOKiK rozstrzygnął kwestię postępowań: WKŻ.8361.15,31.2019, WKŻ.8361.28.2019, WPN.8361.35.2019 oraz WKŻ.8361.42.2019, stojąc na stanowisku, iż podstawą do wymierzenia kary zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach są naruszenia stwierdzone w postępowaniu administracyjnym. Z uwagi na fakt, iż przedmiotowe postępowania wskutek wniesionych odwołań nie zostały

jeszcze zakończone, ulega zmianie liczba naruszeń jakie miały miejsce w okresie wskazanym w art. 6 ust.2 ustawy o informowaniu o cenach

Z powyższego wynika więc, że organ pierwszej instancji, co prawda naruszył przepisy postępowania błędnie ustalając liczbę dotychczasowych naruszeń w ciągu 12 miesięcy licząc od pierwszego naruszenia, niemniej jednak uchybienie to zostało konwalidowane przez organ drugiej instancji. Z tego też względu, kierując się ekonomią postępowania nie jest zasadnym przekazywanie sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ organ pierwszej instancji musiałby wydać rozstrzygnięcie w oparciu o przesłanki, które zostały już prawidłowo ustalone przez organ odwoławczy. Powyższe potwierdza fakt, że pomimo zmiany liczby naruszeń wskazanych w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach nadal zachodzą podstawy do wymierzenia kary w oparciu o powołany przepis. Z tego też względu, podniesiony zarzut należy uznać za bezzasadny.

Strona podnosząc zarzut niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej stoi również na stanowisku, że wymierzona kara jest zbyt wysoka w stosunku do kar wymierzonych decyzjami za wcześniejsze naruszenia. Wg. Strony:

1. decyzją WPN.8361.102.2018 z dnia 1 marca 2019 r. wymierzono karę pieniężną w wys. 5.400 zł za uchybienia w stosunku do 11 partii towarów na 40 skontrolowanych, co stanowi 27%,
2. decyzją DIH-III/23/2019 z dnia 13 lipca 2019 r. wymierzono karę pieniężną w wys. 28.888 zł za uchybienia w stosunku do 20 partii towarów na 45 skontrolowanych, co stanowi 44%. Strona zwraca przy tym uwagę, że powyższa decyzja została wydana w związku z uchyleniem decyzji zaskarżonej i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania przez organ odwoławczy na skutek uznania kary w wys. 40.000 zł za rażąco niewspółmierną do wagi popełnionego czynu. Strona podniosła przy tym, że „w wytycznych uzasadniających uchylenie decyzji Prezes UOKiK wskazał wprost, że w przedmiotowej sprawie o proporcjonalności kary można by mówić wówczas, gdyby wymierzona kara była zbliżona do kary w wysokości 8.400zł wymierzonej decyzją ZKŻ.8361.213.2017 z dnia 21 lutego 2019 r.” – (str.7 odwołania)
3. decyzją ZKŻ.8361173.2018 z 16 lipca 2019 r. wymierzono karę pieniężną w wys. 27.200 zł za uchybienia w stosunku do 34 partii towarów na 94 skontrolowanych, co stanowi 36%. Jak wskazała Strona, również i tą decyzje poprzedzało orzeczenie Prezesa UOKiK uchylające decyzję organu I instancji wymierzającą karę 40.000 zł jako rażąco nieproporcjonalną do wagi popełnionego czynu.

Zdaniem Strony, w/w decyzje bądź wymierzają kary proporcjonalne do stopnia naruszenia, bądź też (decyzje Prezesa UOKiK) wytyka się w nich nieproporcjonalność w stosunku do wagi naruszeń przepisów dotyczących oznaczania cen. Strona, w tym względzie, przywołuje również decyzje organu I instancji sprzed okresu o jakim mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach:

- 1) decyzją WKŻ.8361.40.2018 z 26 lutego 2019 r. wymierzono karę w wys. 17.800 zł za uchybienia w stosunku do 71 partii towarów na 80 skontrolowanych, co stanowi 88,75%,
- 2) decyzją WKŻ.8361.62.2018 z 27 lutego 2019 r. wymierzono karę w wys. 5 600 zł za uchybienia w stosunku do 14 partii towarów na 50 skontrolowanych co stanowi 28%,

Jak twierdzi Strona „*Powyższe dowodzi, że organ ustala wysokość wymierzonych kar dowolnie, w szczególności bez uwzględnienia swoich własnych oraz organu II stopnia rozstrzygnięć zapadłych w innych postępowaniach dotyczących skarżącej, również wymienionych przez organ w skarżonej decyzji, jak również zasady proporcjonalności wysokości nakładanych kar.*” – (str.8 odwołania).

Odnosząc się do podniesionego zarzutu, organ odwoławczy przede wszystkim zwraca uwagę, że wszelkie przesłanki karania, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, dotychczasowa działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu zostały rozpatrzone w treści zaskarżonej decyzji, o czym świadczy jej uzasadnienie. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie ze stosowanym pomocniczo art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”¹, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Przy rozpatrywaniu stopnia naruszenia obowiązków, należy odwołać się do art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, zgodnie z którym w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Cena należy do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów sprzedaży wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji przez konsumentów o zawarciu konkretnej umowy, zaś cena jednostkowa jest z kolei podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, brak uwidocznienia cen, pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych, uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie, utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru.

Kolejną przesłanką wskazaną w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, jest dotychczasowa działalność podmiotu działającego na rynku. Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy od dnia pierwszej kontroli, włączywszy bieżącą kontrolę, po raz ósmy naruszył przepisy o uwidacznianiu cen. Istotnym jest tu również fakt, że kontrole we wszystkich ww. przypadkach poprzedzone były zawiadomieniem o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Strona miała więc możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli. Tymczasem, fakt, iż w okresie 12 miesięcy poprzedzających przedmiotowe naruszenie, stwierdzono siedem naruszeń w zakresie informowania o cenach jednoznacznie wskazuje, że Strona nie przywiązuje należytej wagi do wykonywania obowiązków nałożonych na nią przedmiotową ustawą. Organ I instancji,

¹ dyrektywa 98/6/WE została wdrożona do polskiego prawodawstwa przepisami ustawy o informowaniu o cenach

trafnie przy tym wskazał, że ustawa o informowaniu o cenach obowiązuje od 12 grudnia 2001 r., zaś Strona prowadzi działalność gospodarczą od grudnia 2004 r. (wg. KRS) a więc powinna wykazać się znajomością przepisów dotyczących wykonywanej działalności.

Prezes UOKiK zauważa ponadto, że ustawa o informowaniu o cenach w art. 6 ust. 2 wyraźnie stanowi, że jeżeli przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy od stwierdzenia przez organ pierwszego naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen dopuści się tego naruszenia co najmniej trzykrotnie, organ nakłada na niego karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. W niniejszej sprawie zostało dowiedzione, że Strona naruszyła ustawowe obowiązki ośmiokrotnie (wliczając naruszenie będące przedmiotem niniejszej decyzji) w różnych placówkach do niej należących, co stanowi przesłankę do wymierzenia kary na podst. art. 6 ust. 2 ustawy o cenach.

Odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ww. ustawy należy stwierdzić, że Zachodniopomorski WIIH na podstawie posiadanych informacji o wielkości obrotu i przychodu strony prawidłowo uznał, że Strona mieści się w kategorii pozostałych przedsiębiorców, w myśl ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 z późn. zm.).

Z kolei dyrektywa nr 98/6/WE, której naruszenie zarzuca Strona, statuuje trzy przesłanki wymiaru kary tj. skuteczność, proporcjonalność i odstraszanie, przy czym wszystkie trzy przesłanki należy traktować równorzędnie.

Należy przyznać, że kary pieniężne nakładane przywołanymi decyzjami są niższe w stosunku do stwierdzonego naruszenia, niż kara wymierzona zaskarżoną decyzją za naruszenie o zbliżonym charakterze. Zdaniem organu, powyższe świadczy jednak o tym, że cel kary nie został osiągnięty skoro przeprowadzane kontrole za każdym razem wykazywały nieprawidłowości w zakresie oznakowania cen. Logiczną zatem konsekwencją postępowania Strony, będzie wyższy wymiar kary za kolejne uchybienia, tak aby cel kary został w końcu osiągnięty. Z tego też względu, błędne jest stanowisko Strony, która w swoim wywodzie dotyczącym naruszenia przesłanki proporcjonalności przywołuje wybrane decyzje uznając, że formułują one trend orzeczniczy, z którego wyłamują się z kolei decyzje pozostałe. Dostatecznie świadczy o tym uzasadnienie przywołanej w odwołaniu decyzji Prezesa UOKiK nr DIH-IV-1/2019 z 13 czerwca 2019 r. uchylającej decyzję Zachodniopomorskiego WIIH z dnia 18 kwietnia 2019 r. i przekazującej sprawę do ponownego rozpoznania: „*W przedmiotowej sprawie o proporcjonalności kary można by mówić wówczas, gdyby wymierzona kara była zbliżona do kary wymierzonej decyzją z dnia 21 lutego 2018 r., gdzie stopień naruszonego dobra jest zbliżony, **aczkolwiek należałoby mieć na względzie powołane wyżej przesłanki wymiaru kary zawarte zarówno w ustawie i informowaniu o cenach, jak i w dyrektywie.***” – (str. 8 – 9 decyzji DIH-IV-1/2019).

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, że to nie organ, lecz Strona błędnie interpretuje pojęcie „proporcjonalności”, uznając że kara powinna być proporcjonalna do stopnia naruszenia, podczas gdy zgodnie z dyrektywą nr 98/6/WE proporcjonalność oznacza, że kara powinna być proporcjonalna do celu jaki ma osiągnąć. Należy przy tym zauważyć, że Strona w swoich wywodach odnosi się do proporcjonalności w oderwaniu od pozostałych przesłanek kary zawartych w w/w dyrektywie, pomimo, że mają one charakter równorzędny i powinny być rozpatrywane łącznie.

Podnosząc zarzuty naruszenia przepisów postępowania, Strona argumentuje również, że organ nie wziął pod uwagę faktu, że Strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, należy przyznać, że z akt sprawy wynika, że Strona podjęła takie kroki, niemniej ustawa o informowaniu o cenach nie przewiduje, aby zastosowanie się do zaleceń pokontrolnych uwalniało Stronę od odpowiedzialności za powstałe naruszenie bądź też miało wpływ na wymiar kary za ten konkretny czyn. Okoliczność usunięcia stwierdzonych uchybień będzie miała znaczenia przy analizie przesłanki dotychczasowego postępowania wskazanej w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, ale dopiero przy wymiarze kary za ewentualne późniejsze naruszenia. Organ zwraca przy tym uwagę, że nieprawidłowości w zakresie informowania o cenach nie zostały usunięte po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, lecz dopiero w czasie jej trwania, co potwierdza protokół kontroli.

Biorąc powyższe pod uwagę, podniesione zarzuty należy uznać za bezzasadne.

Strona podniosła również, że kary w wysokości powyżej 20.000 zł, a tym bardziej kary zbliżające się do maksymalnej wysokości powinny być wymierzane w wyjątkowych przypadkach, na co wskazuje dokument „Wyjaśnienia w sprawie ustalenia wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług”.

Odnosząc się do powyższego argumentu, organ wskazuje, że przedmiotowe „Wyjaśnienia” zostały opublikowane w 13 listopada 2014 r. a więc sześć miesięcy po wejściu w życie ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym, nie można automatycznie odnosić „Wytocznych” (nie mających zresztą charakteru wiążącego), do sytuacji przewidzianych w art. 6 ust. 2 w/w ustawy, które w dniu opublikowania w/w dokumentu nie zdążyły jeszcze zaistnieć.

Zgodnie z art. 189f § 1 kpa organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z zebranego materiału wynika, że waga naruszenia nie jest znikoma, zaś ewentualne usunięcie naruszenia prawa nie spełni celów kary, która spełnia nie tylko funkcję dyscyplinującą – represyjną, ale też i prewencyjną. Z zebranego materiału nie wynika również, by na stronę była wcześniej nakładana administracyjna kara pieniężna za to samo zachowanie przez inny organ. Należy więc stwierdzić, że, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż nie zachodzą podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 kpa.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 kpa, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że powtarzające się naruszenia przez

przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu ocenach nie pozwalają na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeżenie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, organ odwoławczy, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, uznał odwołanie za bezzasadne. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 23.700 zł jest proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

- 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymują:

1. pełnomocnik
Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie
adres do doręczeń:
Centrum Dystrybucyjne w Koszalinie
ul. Strefowa 9
75-202 Koszalin
2. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Szczecinie
3. a/a